

Føroyskur fiskivinnupolitikkur

Trupulleikar við føroyskum fiskivinnupolitikki seinastu 25 árin

Hans Ellefsen, Fróðskaparsetur Føroya

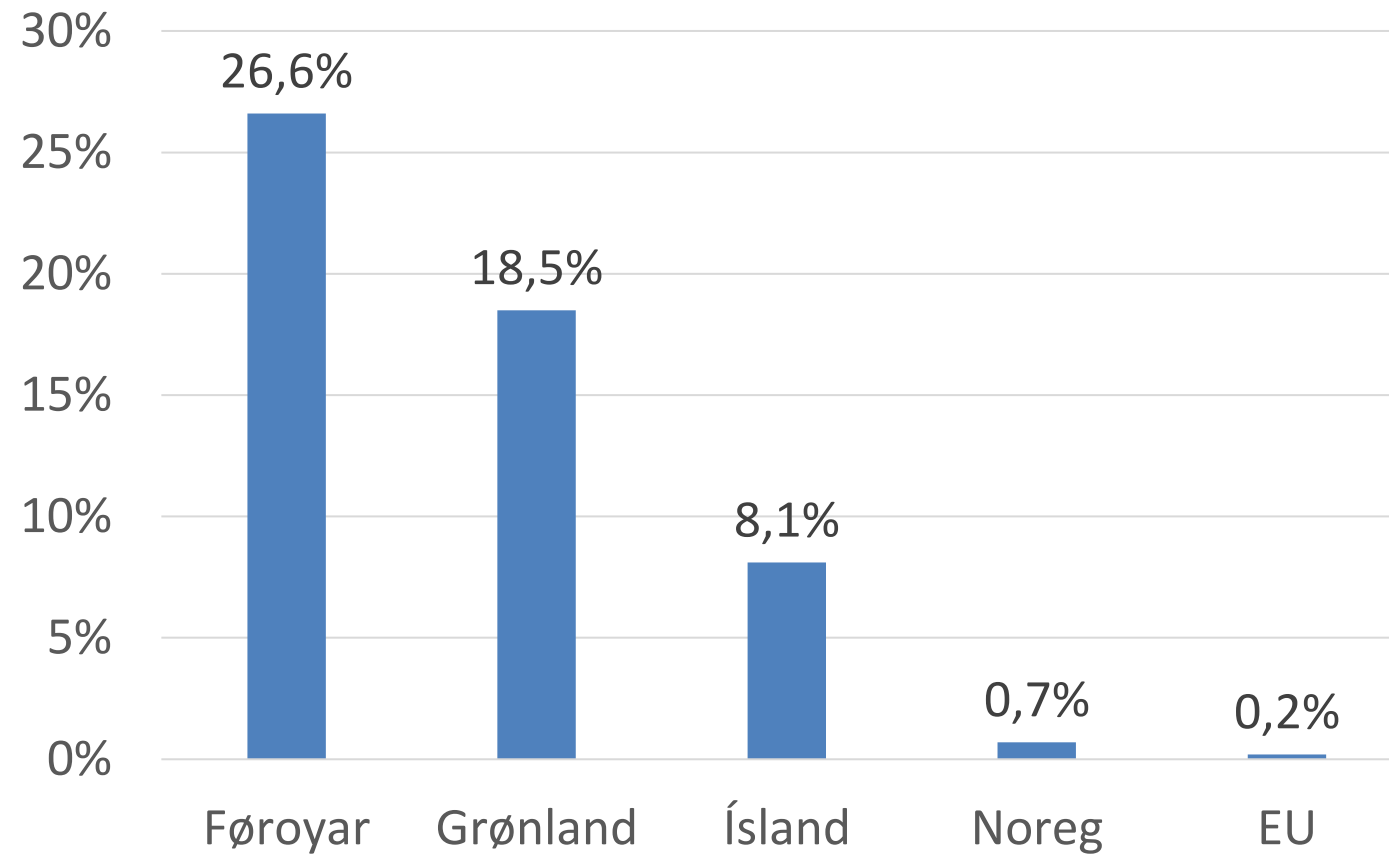
Vísindavøka 2023

Inngangur

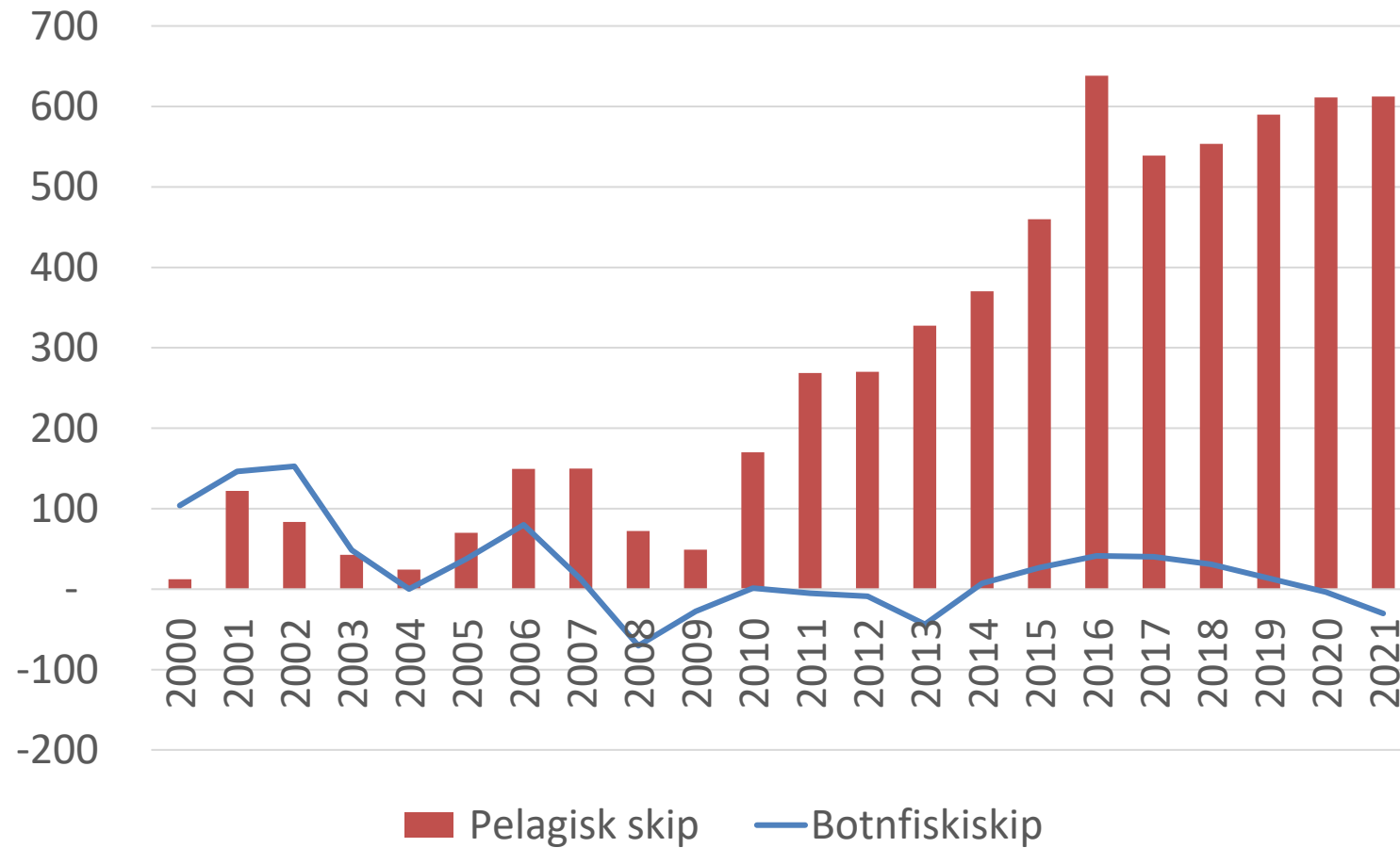
- Okkara fiskivinna verður ikki umsitin, so mest fæst burturúr
- Serliga sæst munurin tá pelagisk vinna og botnfiskivinnan verður samanborin
- Kvotuskipanir skulu brúkast til at rationalisera fiskivinnuna, men í Føroyum geva vit kvotur út (serliga til makrel) sum stuðul, økismenning og politiska útlutan
- Í dag verður tað ikki Barentshavið, men botnfiskiveiða undir Føroyum, sum eg samanberi við pelagiskan fiskiskap

Fiskivinna (íroknað aling og fiskavirking) sum partur av BTÚ (2019)

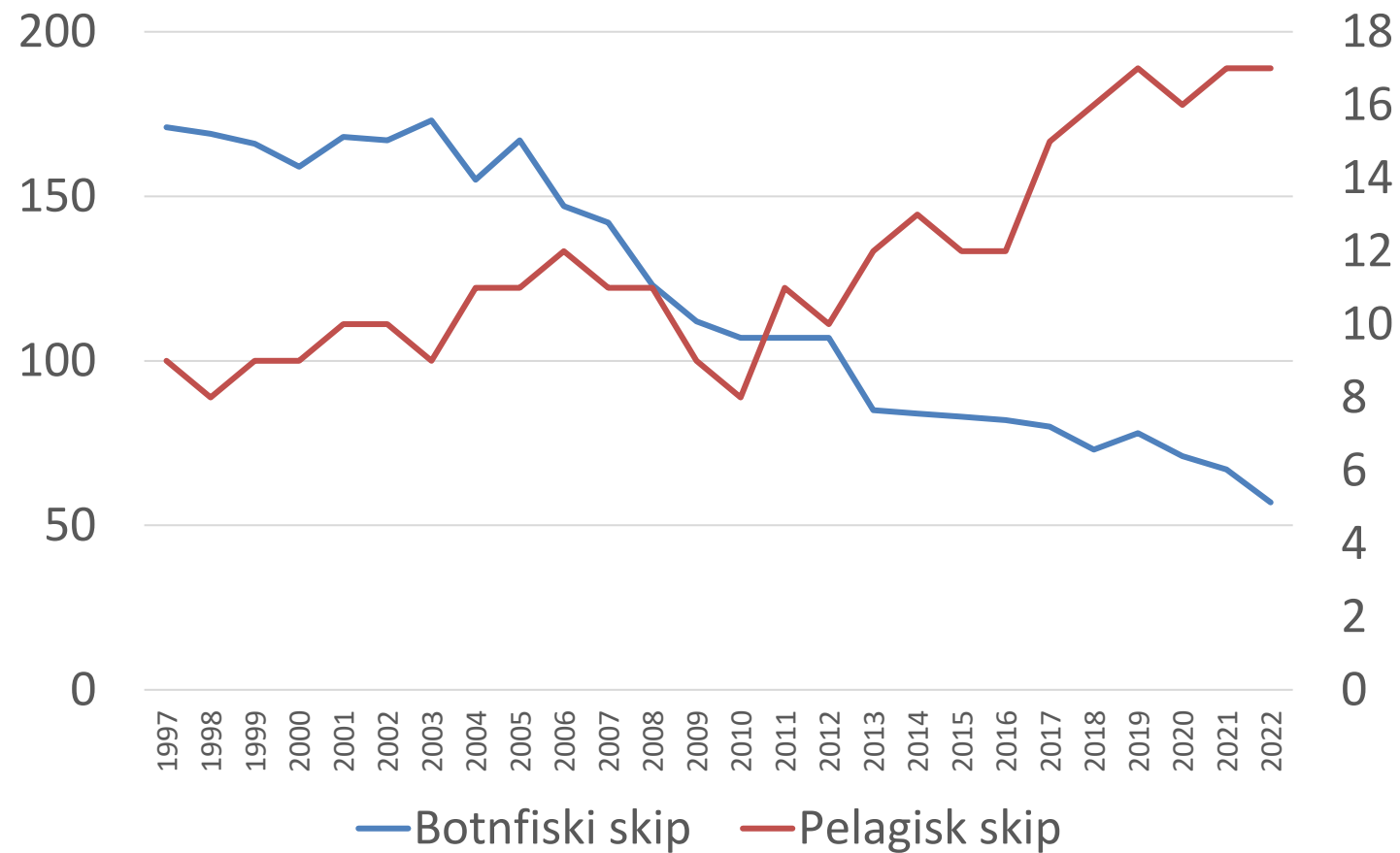
Úrslit fyri pelagisk skip og botnfiskiveiðu

➤ Úrslit áðrenn skattir og veiðigjöld

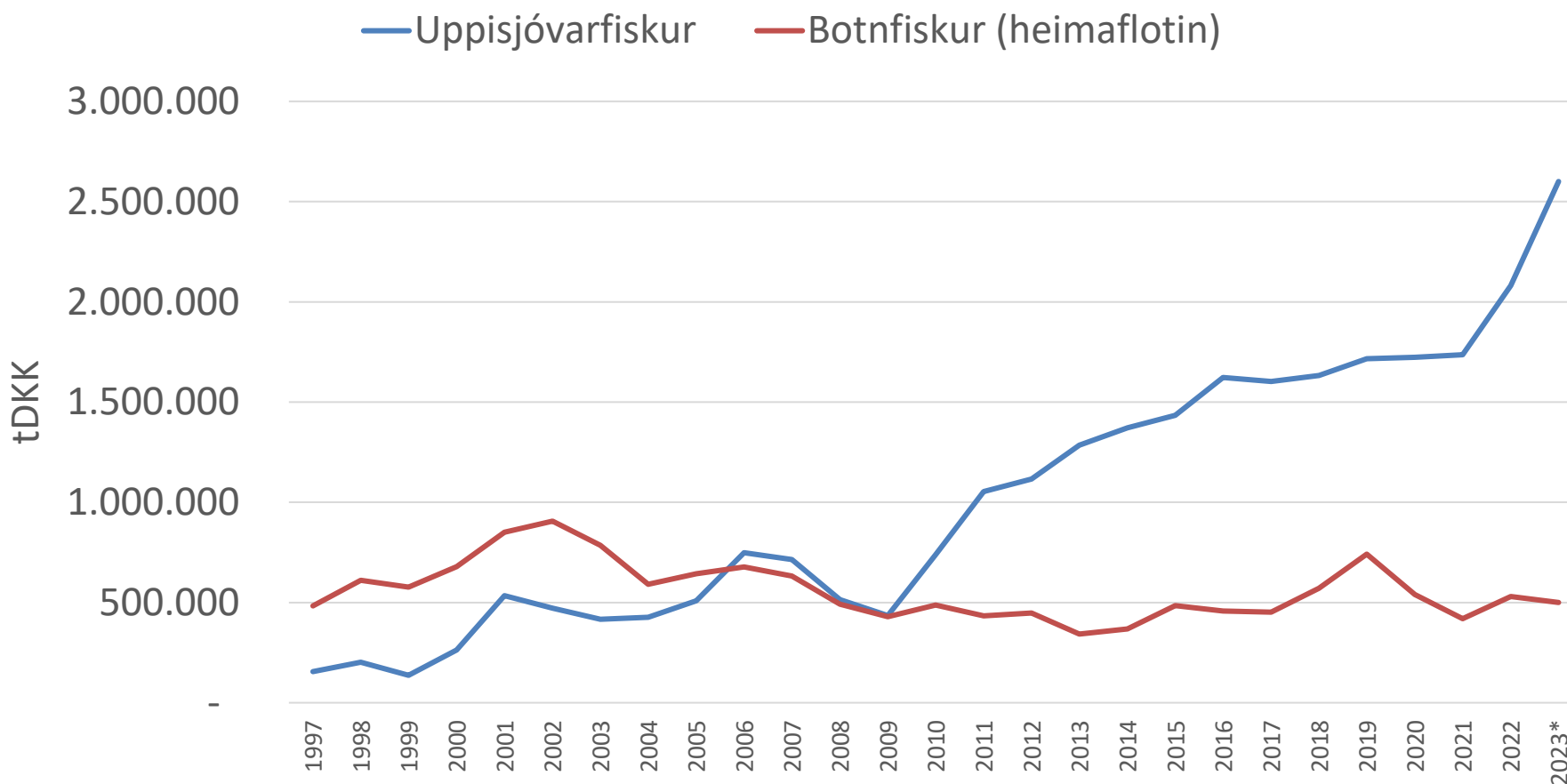
Tal av skipum í føroyska flotanum

➤ Pelagisk skip á høgra ása

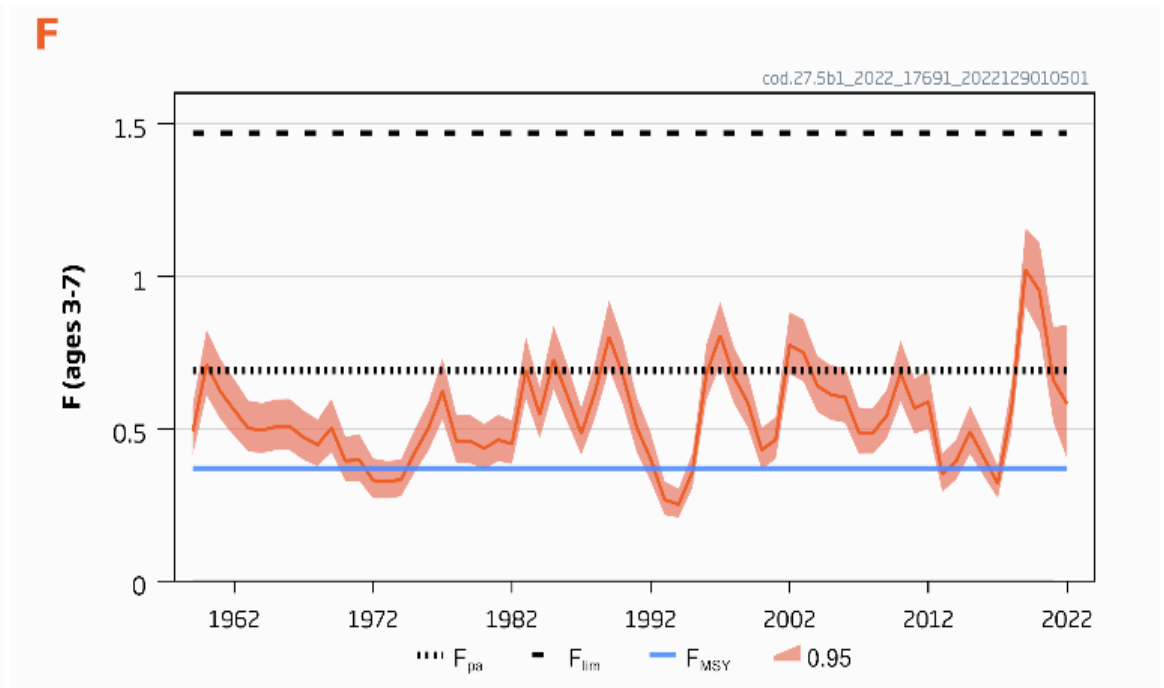
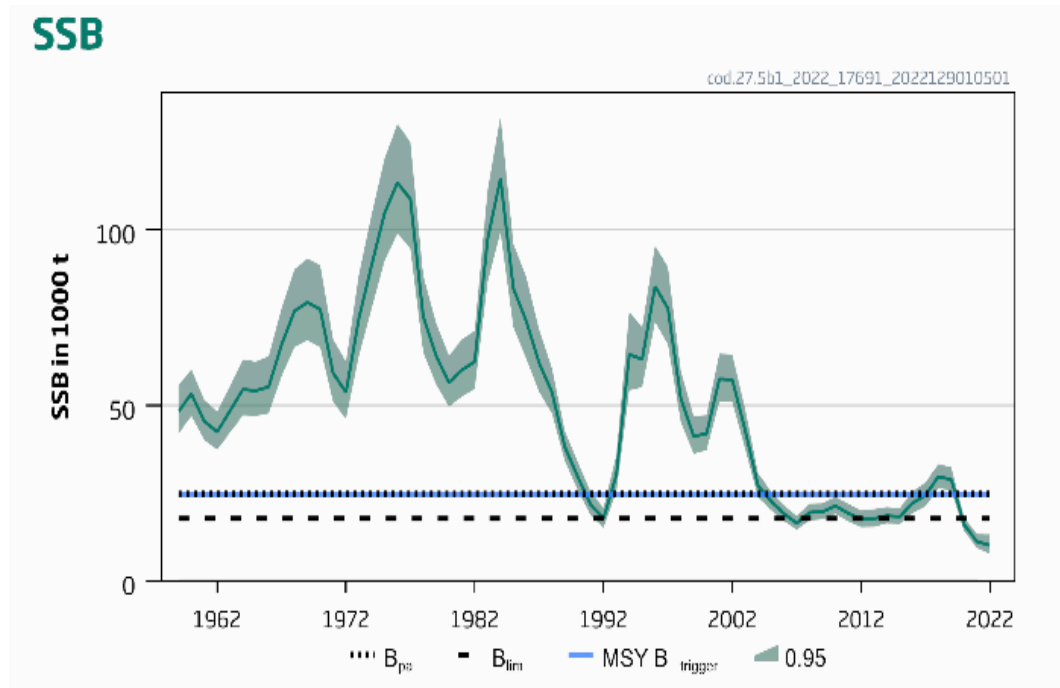
Landingarvirði á fiskiskapi

- Virðið á pelagiskum fiski er økt nógv seinnu árin

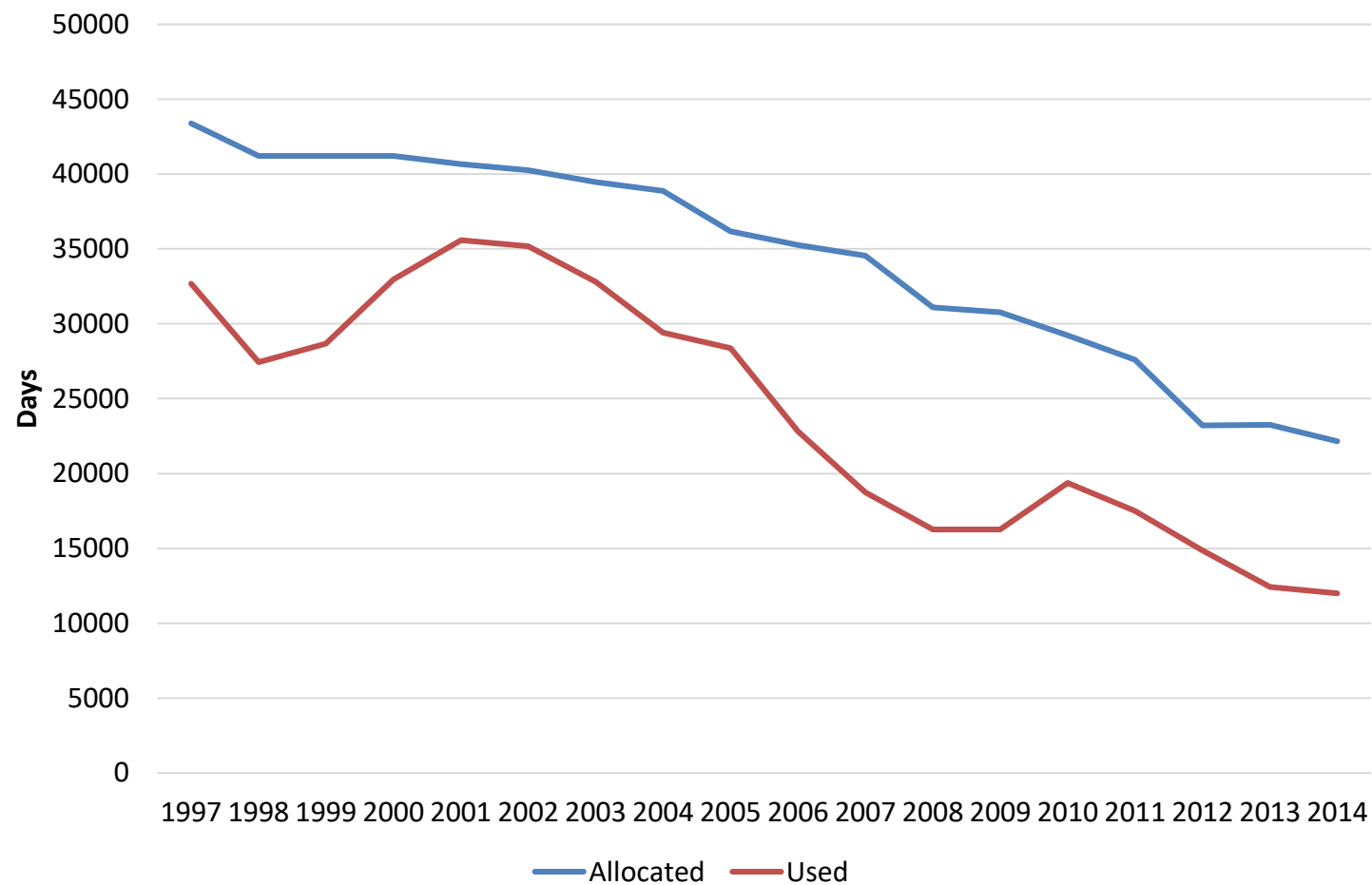
Standurinn á toskastovninum á landgrunninum er ekki góður

- Gýtingar stovnurin og veiðitrýstið

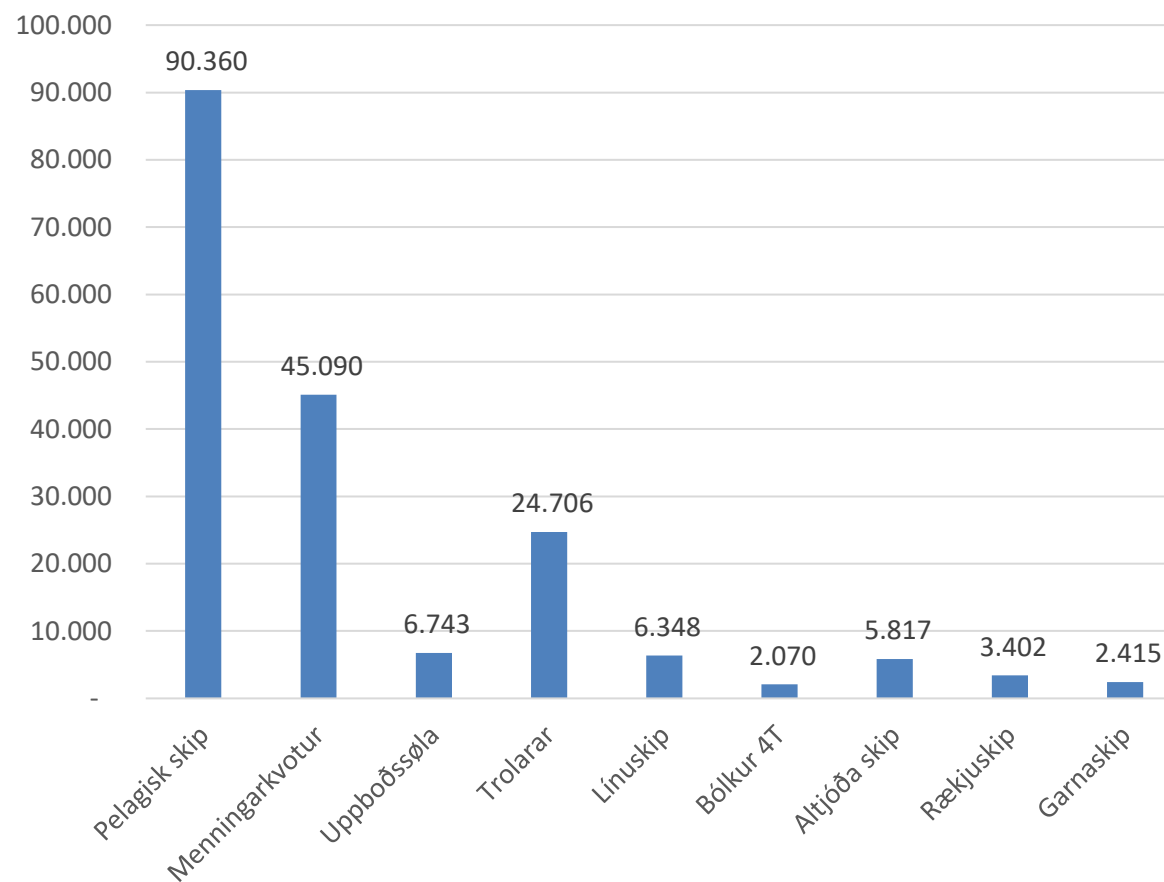
Fiskidagar – frítt fiskarí

➤ Brúktir í mun til ásettir

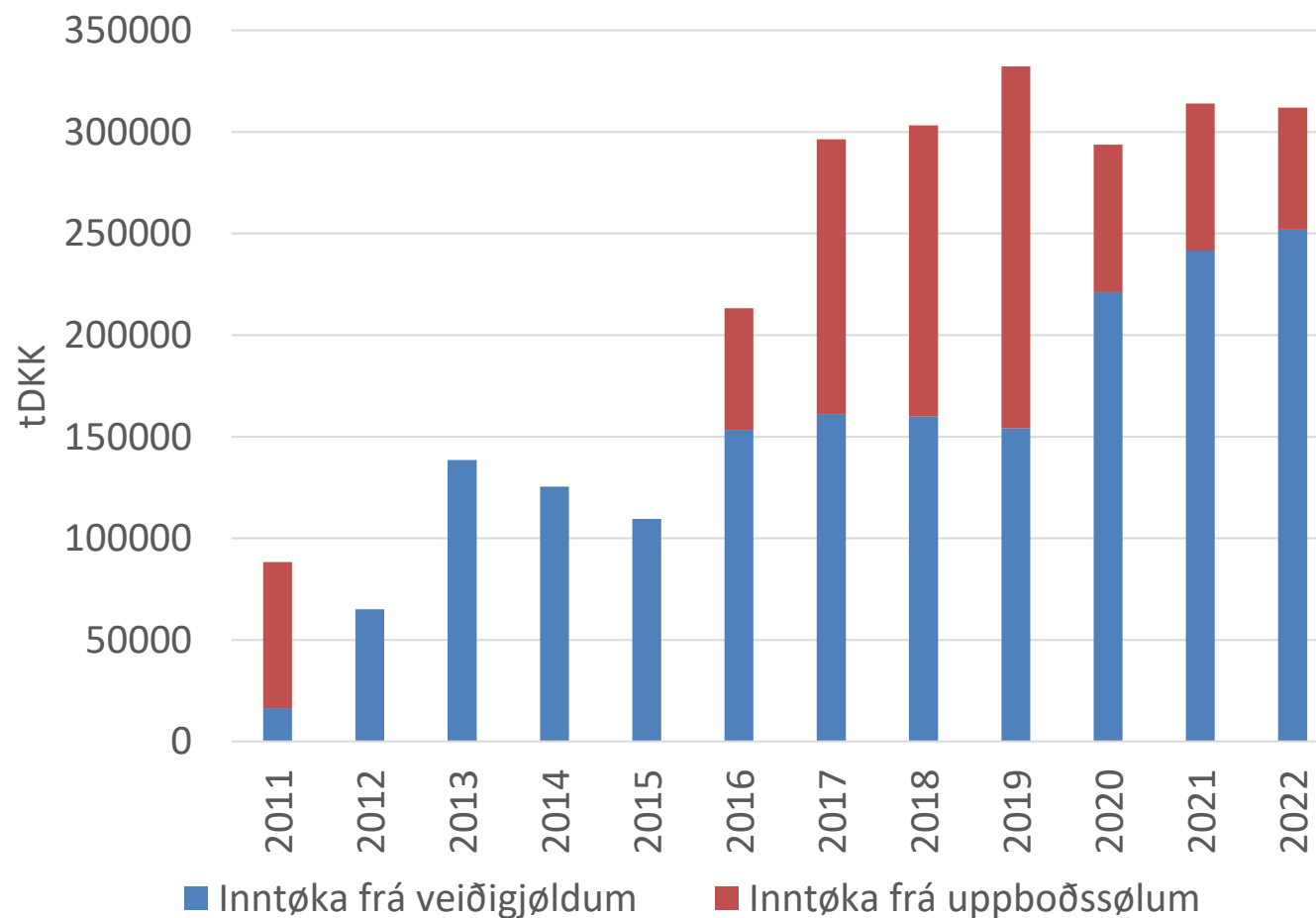
Makrelkvotur í 2022

- Kundu fiska íalt 186.000 tons av makreli. Soleiðis varð útlutað. Fjaldur studningur til botnfiskivinnuna upp á umleið 80 mió. kr. um árið

Serlig inntøka landskassans av fiskivinnu

- Stórur vøkstur í inntøkum av veiðigjöldum og inntøkum frá uppboðssølu

Tilfeingisrentan í pelagisku vinnuni

- Vit hava ein pelagiskan flota við stórum yvirskotum (tilfeingisrentu)
- Hetta fer helst at minka aftur, tá vit gera avtalur ella tá pelagisku stovnarnir minka
- Partur av tilfeingisrentuni verður tikin inn, men øll skuldi verðið tikin inn, og kvoturnar seldar á uppboði
- Kvotur av pelagiskum fiski verða brúktar sum stuðul, økismenning og politisk útlutan

Sorgarleikurin hjá botnfiskavinnuni

- Vit hava ein botnfiskiveiðiflota við undirskoti seinastu 25 árinum og nærum ongum fiski
- Í mesta lagi 5% minking av fiskidøgum hvørt ár stendur als ikki mót við lívfrøðiligu tilmælini
- Til botnfiskiflotan geva vit stuðul (við m.a. makrelkvotum) til at halda lív í flotanum
- Hesin stuðul er duldur og sæst ikki á útreiðslusíðuni hjá landskassanum
- Eru vit (møguliga) í ferð við at gera alt umaftur á Føroya Banka?

Hvat áttu vit at gjørt ístaðin?

- Innført kvotuskipan til botnfiskin fyri at rationalisera flotan
- Í minsta lagi tryggja, at lívfrøðiligu mørkini verða vird
- Selt øll rættindi á uppboði
- Steðga við at geva makrelkvotur til skip, sum ikki kunnu fiska makrel
- Avtaka aðrar stuðulskipanir (m.a. sjómannafrádrátt og ókeypis tilfeingi)
- Fylgja lívfrøðiligari ráðgeving á Føroya banka (og á landgrunninum)

Vísinda) *vøka*